

00142351989

9000

CERTIFICATE

7/ 30522 GK 179

Sayı : 43252159
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-663851 sayılı yazınız.

Mersin Milletvekili Sayın Alpay ANTMEN tarafından verilen “Talesemi hastalarına ve bu hastalara koronavirüs salgını sebebiyle kamuda ve özel sektörde izin verilmesi talebine ilişkin” 7/30522 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.
Arz ederim.

Dr. Fahrettin KOCA
Sağlık Bakanı

Ek : Önerge cevabı

Mersin Milletvekili Sayın Alpay ANTMEN tarafından verilen "Talesemi hastalarına ve bu hastalara koronavirüs salgını sebebiyle kamuda ve özel sektörde izin verilmesi talebine ilişkin" 7/30522 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

Ülkemiz için önemli sağlık sorunlarından birisi olan Akdeniz Anemisi (Talesemi ve Orak Hücre Anemisi) sağlıklı görünen taşıyıcıları ile genetik olarak nesiller boyu taşınmakta ve göçlerle yayılabilmektedir.

Akdeniz Anemisi hastası, yaşam boyu hastane ile bağıni sürdürmek durumundadır. Hastalar, ilk tanı konulduktan sonra 3-4 haftada bir 2-3 ünite kan nakline gereksinim duymaktadır.

Akdeniz Anemisi pahalı ve bir o kadar da hasta ve ailesi için zor ve yıpratıcı bir süreçtir. Bahsi geçen hastalar; kan aldıkları için karaciğer, şeker hastalığı, kemik erimeleri, kan yetmezliği gibi ciddi sıkıntılarla karşı karşıya gelmektedir.

Bunun sonucunda da talasemi hastalarının bağışıklık sistemi ciddi ölçüde zayıflayabilmekte ve başka diğer hastalık, virüs, enfeksiyon bulaşması durumlarında da yaşamları riske girebilmektedir.

Talasemi hastası olan memur ve çalışanların birçoğu şu anda çalışmaya devam etmektedir. Koronavirüs riskinin halen devam ettiği bu dönemde talasemi hastaları çok daha büyük bir risk altında bulunmaktadır. Bu nedenle talasemi hastalarının; Sağlık Bakanlığının, Dünya Sağlık Örgütü'nün ve uluslararası bilim kurumlarının Covid 19 tehdidinin olmadığını; konuyla ilgili riskin en aza indiğini açıklayana kadar kalabalık bölgelerle risk taşıyan yerlerden uzak tutulmaları gerekmektedir.

Bu bağlamda;

SORULAR:

- 1) İller ayrı ayrı belirtilmek üzere, Türkiye'de şu anda kaç talasemi hastası bulunmaktadır? Bu hastalardan kaç kurum ya da kuruluşlarında, kaç özel sektörde çalışmaktadır?
- 2) Covid 19 nedeniyle yaşamını yitiren talasemi hastası sayısı kaçtır? Bu ölümler hangi illerde gerçekleşmiştir?

3) Korona virüs tehlikesi nedeniyle kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan talasemi hastalarının ücretli izne çıkarılmaları düşünülmekte midir? Özel sektörde çalışan talesemi hastalarının ücretli izine çıkarılmaları için herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır? Varsa bu çalışma ne aşmadadır?

4) Genetik bir hastalık olduğu için bilimsel çalışmalar ve vatandaşların bilinçlendirilmesiyle sonlandırılabilir bir hastalık olan talasemi hastalığının önlenmesi için ne tür bilimsel ve sosyal çalışmalar yapılmaktadır?

CEVAPLAR:

1) Talasemi(Akdeniz Anemisi) ve Orak Hücre Anemisi başta olmak üzere, Kalıtsal Kan Hastalıklarıdır. Ülkemizde akraba evliliklerinin fazla olması nedeniyle, genetik geçişli bir hastalık olan görülebilmektedir. Bu nedenle Bakanlığımız tarafından 2003 yılından bu yana hastalığın sık görüldüğü 41 ilde Hemoglobinopati Kontrol Programı yürütülmektedir. 01 Kasım 2018 tarihinden itibaren Evlilik Öncesi Hemoglobinopati Programı 81 ilde uygulamaya geçirilmiş, evlenmek üzere başvuran çiftlere Talasemi tarama testi zorunlu hale getirilmiştir.

2-3) Ülkemize ait COVID-19 salgını ile ilgili veriler (Toplam test sayısı, toplam vaka sayısı, toplam yoğun bakım hasta sayısı, toplam vefat sayısı, toplam entübe hasta sayısı, toplam iyileşen hasta sayısı ve günlük yapılan test sayısı, vaka sayısı, vefat sayısı, iyileşen hasta sayısı) günlük olarak Sağlık Bakanlığımızca kamuoyuyla paylaşılmakta olup salgın ile ilgili verilere Sağlık Bakanlığı resmi internet sitesinden (<https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/tr/>) erişilebilmektedir.

COVID-19 kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarında normalleşmeye ve alınacak tedbirlere ilişkin zaman zaman genelgeler yayınlanmakta ve konu takip edilmektedir.

4) Ülkemizde 2003 yılından bu yana Bakanlığımız tarafından Hemoglobinopati Kontrol Programı yürütülmektedir. Program kapsamında 2003 yılında 33 olan il sayısı 2013 yılında 41'e çıkarılmıştır. Sayın Cumhurbaşkanımızın açıkladığı "100 günlük Eylem Planı" kapsamında 01 Kasım 2019 yılından itibaren programın 81 ilde Evlilik Öncesi Hemoglobinopati Tarama Programı olarak aile hekimleri tarafından uygulanmaya başlanmıştır.

Bilindiği üzere Talasemi (Akdeniz Anemisi) ve Orak Hücre Anemisi, Kalıtsal Kan Hastalıklarıdır. Ülkemizde akraba evliliklerinin fazla olması nedeniyle, genetik geçişli bir hastalık olan Talasemi görülebilmektedir. Yapılan evlilik öncesi taramalar sonucunda, evlenecek çiftlerin bu hastalığın taşıyıcısı olmaları evlenmelerine engel teşkil etmemektedir. Çiftlerden biri taşıyıcı çıktığında değil, her iki eş adayı da taşıyıcı olduğunda, bu çiftlerden doğan bebeklerin yüksek oranda hasta olmaları olasılığı vardır. Her ikisi de taşıyıcı olan eşler bebek sahibi olmayı planladıklarında alacakları uygun genetik danışmanlık ve preimplantasyon genetik (tüp bebek uygulaması sırasında embriyoların genetik testi yapıldıktan sonra yalnızca sağlıklı olanların seçilerek anneye transferi) işlemi ile sağlıklı bebek sahibi olabilirler. Bundan dolayı hasta bebek doğma olasılığını önceden biliyor olmak ve bir genetik tanı merkezinin takibinde olmak önemlidir. Evlilik öncesi taramalarla amaçlanan hastalık taşıyıcısı anne ve baba adaylarını saptamak ve hasta bebek doğumunu engellemektir. Ayrıca toplumda farkındalığı arttırmak adına illerimizde özellikle 8 Mayıs Dünya Talasemi Gününe özel etkinlikler düzenlenmektedir. Bununla birlikte yıl boyu okullarda, Halk Eğitim Merkezlerinde ve tüm sağlık kuruluşlarımızda gerekli bilgilendirme ve eğitim çalışmaları devam etmektedir.

Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.